

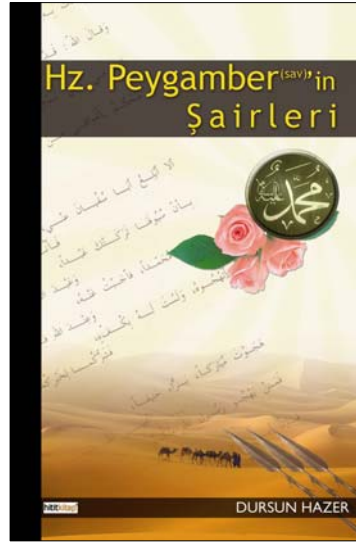
Dursun HAZER, *Hz. Peygamber (sav)'in Şairleri*, Hititkitap Yayınevi, Ankara 2008, 288 s.

Hazırlayan: İclal ARSLAN *

Arap Dili ve Belagatı Ana Bilim Dalı Hocalarından Dursun Hazer'in *Hz. Peygamber'in Şairleri* adlı çalışmasında genel olarak Hz. Peygamber'in şiir ve şairlere bakışı, peygamber şairleri diye anılan Hassân b. Sâbit, Ka'b b. Mâlik ve Abdullah b. Revâha'nın hayatları ve klasik Arap şiir sanatındaki yerleri üzerinde durulmaktadır.

Elimizdeki bu kitabın edebî özelliğinin yanı sıra İslâm'ın tebliğ döneminde cereyan eden bazı olayları ve hareketleri değerlendirme bakımından oldukça önemli olan böyle bir konuyu içermesi gerçekten takdire şayandır. Ayrıca kitapta örnek olarak seçilen şiirlerin Arapça asılları ve çevirilerinin şiir düzeninde karşılıklı olarak verilmesi bu esere mahsus dikkate değer bir başka husus olarak zikredilmelidir. Dahası kitabın teknik düzenlemesi (yazı karakteri, sayfa düzeni vs.), kağıt seçimi ve baskı kalitesinin özellikleri açısından değerlendirdiğimizde yazımından basımına kadar ciddi bir özenle hazırlandığını ifade edebiliriz.

Kitap, bir giriş (ss. 13-44) ve üç bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında "Cahilî Kavramı", "Muhadram", "Kur'ân-ı Kerim'in Şiire Karşı Tutumu", "Hz. Peygamber ve Şiire Karşı Tutumu", "Erken İslâmî Dönemin Sanat Seviyesi", "Hz. Peygamber'in Şairleri", "Şairlerin Öldürülmesi", "Öldürülen ve Affedilen Şairler" adlı alt başlıkları ile "Erken İslâmî Dönem Şiiri"ne bir açılım kazandı-

* Dr., Hitit Ü. İlahiyat Fakültesi

rılmasının hedeflendiği anlaşılmaktadır.

Girişten sonraki üç bölüm Hz. Peygamber'in şairleri olarak anılan Hassân b. Sabit, Ka'b b. Mâlik ve Abdullah b. Revâha başlıklarını taşımaktadır. Bu bölümlerde genel olara adı geçen üç şairinin hayatı, İslâm'a hizmetleri, bu uğurda söyledikleri şiirleri ve şiirlerinin sanat seviyeleri ele alınmaktadır. Kitapta seçilen şiir örnekleri sözü edilen şairlerin divanlarındaki tüm şiirleri içermemekle birlikte önemli bir kısmının değerlendirildiği görülmektedir. Kitabın ana temasını oluşturan şairlerin ele alınışı Hassân b. Sâbit, Ka'b b. Mâlik ve Abdullah b. Revâha sırasıyla yapılmıştır.

Hassân b. Sâbit'in ele alındığı bölüm (ss. 45-176) üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci bölümde hayatı, hayatında önemli durak noktaları ve kişiliği üzerinde durulmaktadır. İkinci kısımda, onu İslâm şairi olmaya doğru götüren olaylar zikredilmektedir. Şiirinin değerlendirildiği kısımda şairliği, şiirinin yapısı ve bu yapının örneklerle irdelenmesine yer verilmiştir. Kasidesinin yapısı, İslâmî dönemde nazmetmiş olup Cahilî kültür mirasını işlediği, Ebû Sufyan b. el-Hâris b. Abdulmuttalib'e cevap mahiyeti taşıyan kasidesi üzerinde gösterilmektedir. Kasidesi, nazım ve estetik yapısı, anlam yapısı ile ele alınmıştır. Üçüncü kısım, şiirinde işlenen belli başlı konulara ayrılmıştır. Onun şiir türlerinden fahr, hiciv ve nakiza, medih, mersiye gibi şiir türleri ve bu türlerde işlenen anlamlar üzerinde durularak Hassân b. Sâbit'in şiirinin tarihî önemine dikkat çekilmektedir. İslâm şairi olması sebebiyle şiirinde ele aldığı dinî temalar, bunun kaynakları örneklerle gösterilerek şiirlerinde hikmet içeren örnekler zikredilmektedir.

Kitabın diğer iki bölümünde de birinci bölümdeki metotla Ka'b b. Mâlik (ss. 177-260) ve Abdullah b. Revâha'nın (ss. 261-280) hayatları, mücadeleleri, şiirleri ve şiirlerinin özellikleri ele alınmaktadır.

Şiirin Arap toplumundaki yeri, erken İslâmî dönem şiirinin belli başlı özellikleri, şiirin İslâm'ın yayılması aşamasında oynadığı rol bu üç şairin şiirlerinden alınan örneklerle açıklanmaktadır. Buraya kadar içeriğini tanıtmağa çalıştığımız bu kitap Türkçemizde sözü edilen hususları kapsayan bu çapta ilk eser olma özelliğini taşımaktadır.